

รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา มคอ.๓
สัมมนาพระพุทธศาสนากับวิชาชีพ

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น บัณฑิตศึกษา พระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและรายชื่อวิชา ๘๐๑ ๑๐๔ สัมมนาพระพุทธศาสนากับวิชาชีพ Seminar on Buddhism and Profession
๒. จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วย (๓) (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิชาเลือก
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน ๑. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา : พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา, ผศ.ดร. Ph.D. (Pali&Theravada) M.A. (Sanskrit) พธ.บ. (ศาสนา) ศษ.บ. (มัธยมศึกษา) ๒. อาจารย์ผู้สอน : ๑) พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา, ผศ.ดร. Ph.D. (Pali&Theravada) M.A. (Sanskrit) พธ.บ. (ศาสนา) ศษ.บ. (มัธยมศึกษา) ๒) พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร. พธ.ด. (พุทธศาสนา) ศศ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (ปรัชญา) ๓) พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร. พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (พุทธศาสนา) ๔) ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม.(พระพุทธศาสนา)

ศศ.บ.(ภาษาอังกฤษ) ศษ.บ.(ภาษาไทย) บ.ศ.๙ (ภาษาบาลี) ป.อบ.(อภิธรรมบัณฑิต)
๕. ภาคการศึกษา/ชั้นเรียนปีที่ ภาคการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน วิทยาเขตขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา ๑.๑ เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพต่างๆ ที่ปรากฏในสังคมไทยและสังคมโลก ๑.๒ เพื่อให้บัณฑิตศึกษาวิธีการแสวงหาความรู้ความเป็นวิชาชีพของวิชาชีพต่างๆ ในรูปแบบการสัมมนา ๑.๓ เพื่อให้บัณฑิตได้นำพุทธธรรมเข้าไปเป็นวิธีการหนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพต่างๆ ให้เข้าถึงความเป็นวิชาชีพนั้นๆ ได้มากขึ้น ๑.๔ เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำหลักพุทธธรรมไปส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพชีวิตของคนในวิชาชีพต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมแต่ละอาชีพ
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา ๑. วิชาชีพควรเป็นวิชาชีพที่อยู่ใกล้ตัวกับผู้เรียนซึ่งเป็นชาวชนบท เช่น วิชาชีพชาวนา วิชาชีพชาวไร่ วิชาชีพชาวสวน เป็นต้น ๒. ควรนำตัวแทนวิชาชีพที่เป็นองค์กร เช่น สมาคมนักมวย ชมรมกอล์ฟ เป็นต้น ๓. อาจารย์คอยกำกับและให้ข้อเสนอแนะเชิงสรุปหลังสิ้นสุดการสัมมนา ๔. ควรพัฒนาการสอนในลักษณะการสัมมนาด้วยการผลิตสื่อการเรียนการสอนในระบบ e-learning ให้มากขึ้น

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

สัมมนาพระพุทธศาสนากับวิชาชีพต่างๆ โดยเน้นให้นิสิตเลือกศึกษาวิชาชีพของตนเองหรือที่ตนเองสนใจ ทั้งประเด็นความเป็นมา การศึกษาและฝึกปฏิบัติ บทบาทหน้าที่ จรรยาบรรณวิชาชีพ สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับวิชาชีพ วิเคราะห์พุทธธรรมที่สามารถนำไปบูรณาการในการแก้ปัญหาและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในวิชาชีพต่าง ๆ

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิต เฉพาะราย	มีการปฏิบัติงานด้วยการศึกษาวิจัยภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

๑. อาจารย์ประจำวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเฟซบุ๊กของอาจารย์ประจำวิชา ได้แก่ Dao Siam และเบอร์โทรศัพท์ ๐๘๕ ๒๒๗ ๕๘๔๙

๒. อาจารย์ประจำวิชาจัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ เป็นลักษณะบังคับต้องเข้ารับคำปรึกษา

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. M – Morality มีมารยาททางกายและวาจาที่เหมาะสมตามกาลเทศะ	มีการฝึกฝนด้านระเบียบวินัยกิริยามารยาททั้งทางกายและวาจาที่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย การพูด
๒. A – Awareness รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม	มีการส่งเสริมให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมปัจจุบันในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี
๓. H – Helpfulness มีศรัทธา อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีศรัทธาอุทิศตนเพื่อทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยการให้ออกค่ายบัณฑิตอาสาพัฒนาชุมชน
๔. A – Ability มีความสามารถในการแก้ปัญหา	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีทักษะในการแก้ปัญหาดตนเองและสังคม โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning: PBL) เพื่อนำไปสู่การคิดแก้ไขปัญหาที่ตามหลักพุทธธรรม

๕. C – Curiosity มีความใฝ่รู้ใฝ่คิด	มีการส่งเสริมให้นิสิตแสวงหาความรู้รอบด้าน คิดสร้างสรรค์ ต่อยอดองค์ความรู้ ด้วยการศึกษาค้นคว้าวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจารณ์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม
๖. H - Hospitality มีน้ำใจเสียสละเพื่อส่วนรวม	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีจิตอาสาในการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เช่น กิจกรรมสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ
๗. U – Universality มีโลกทัศน์กว้างไกล	มีการส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนาและสังคม
๘. L – Leadership มีความเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา	มีการส่งเสริมให้นิสิตวางตนเป็นแบบอย่างด้านจิตใจและปัญญา
๙. A – Aspiration มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม	มีการส่งเสริมให้นิสิตฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยการบูรณาการหลักคุณธรรมจริยธรรมไว้ในรายวิชาต่างๆ
๒.มาตรฐานผลการเรียนรู้ (ตาม มคอ.๒ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)	

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา

(Curriculum mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	ด้านคุณธรรม จริยธรรม				ด้านความรู้				ด้านทักษะทาง ปัญญา		ด้านทักษะ ความสัมพันธ์		ด้านทักษะ การวิเคราะห์		
๘๐๑ ๑๐๔ สัมมนา พระพุทธศาสนาภิวัตน์	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○

๒.๑ ด้านคุณธรรมจริยธรรม(Moral and Ethics)

จาก มคอ.๒ เน้นพัฒนานิสิตใน ข้อ ๓

(๓) ยึดมั่นในจรรยาบรรณ มีความกล้าหาญทางวิชาการและวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มในการชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของจรรยาบรรณ เพื่อการทบทวนและแก้ไขระเบียบวินัย และจรรยาบรรณด้วยความกระตือรือร้น

๒.๑.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

(๑) สอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชาและทุกกิจกรรมว่ากล่าวตักเตือน นิสิตที่ประพฤติผิดศีลธรรมและยกย่องนิสิตที่ประพฤติตามหลักศีลธรรมตามหลัก “ชมผู้ที่ควรชมยกย่องผู้ที่ควรยกย่อง”

(๒) มอบหมายงานศึกษาค้นคว้ารายกลุ่มและรายบุคคลและการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

(๓) ใช้กรณีศึกษาทั้งจากเอกสารตำราและชีวิตจริงในสังคมปัจจุบันเพื่อเป็นแบบอย่างให้นิสิตมีความซื่อสัตย์สุจริตความรับผิดชอบความเสียสละความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความกล้าหาญทางวิชาการ/วิชาชีพภาวะผู้นำและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

๒.๑.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งระหว่างกำลังศึกษา และภายหลังสำเร็จ การศึกษา ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบวัดผล โดยประเมินจากหลายๆ ด้าน ดังนี้

(๑) การสังเกตพฤติกรรม

(๒) คุณภาพของผลงานที่ได้รับมอบหมาย

(๓) รายงานผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา

(๔) การยกย่องและประกาศเกียรติคุณจากหน่วยงานองค์กรระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติ

๒.๒ ด้านความรู้ (Knowledge)

จาก มคอ.๒ เน้นพัฒนานิสิตใน ข้อ ๑ และข้อ ๔

๒.๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

๑) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการทางพระพุทธศาสนา คัมภีร์และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดถึงเชื่อมโยงหลักการทางพระพุทธศาสนานิกายต่าง ๆ และวิทยาการสมัยใหม่

๔) มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้เชิงวิชาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้หรือพุทธนวัตกรรม อันเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและนานาชาติ

๒.๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) การบรรยายและร่วมอภิปรายหลักการพระพุทธศาสนาบนฐานของเอกสารชั้นปฐมภูมิ (พระไตรปิฎก) เอกสารชั้นรองและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยมีการฝึกปฏิบัติการและการนำเสนอผลการเรียนรู้

๒.๓ จัดการบรรยายพิเศษและสัมมนาทางวิชาการทั้งระดับชาติและนานาชาติโดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาศาสตรนิพนธ์บทความทางวิชาการและบทวิจารณ์หนังสือที่สามารถนำมาปรับใช้ในงานดุขฎิณิพนธ์ที่ลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น

๒.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและค้นคว้าองค์ความรู้ในพระไตรปิฎกและวิทยาการสมัยใหม่เพื่อนำมาบูรณาการในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสังคม

๒.๑.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งระหว่างกำลังศึกษา และภายหลังสำเร็จการศึกษา ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบวัดผล โดยประเมินจากหลายๆ ด้าน ดังนี้

(๑) การสอบวัดผลและ/หรือคุณภาพงานการศึกษาค้นคว้า

(๒) คุณภาพของผลงานการศึกษาค้นคว้าในรายวิชา

(๓) คุณภาพของบทความทางวิชาการบทวิจารณ์หนังสือสารนิพนธ์และดุขฎิณิพนธ์ นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์อื่น

(๔) คุณภาพผลงานวิจัยทางวิชาการ นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์อื่นพร้อมเผยแพร่สู่สังคมตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

จาก มคอ.๒ เน้นพัฒนานิสิตใน ข้อ ๑ และข้อ ๔

๓.๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- ๑) สามารถสร้างสรรค์งานวิจัยเชิงบูรณาการพุทธศาสตร์กับศาสตร์สมัยใหม่
- ๔) มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ ทักษะและกระบวนการค้นคว้าอย่างเข้มข้น ตามความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคล

๓.๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการทักษะทางปัญญา

๓.๑ ฝึกทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ การคิดเชิงกลยุทธ์ บูรณาการ เปรียบเทียบ วิพากษ์อย่างอิสระตามหลักโยนิโสมนสิการ และการวิจารณ์ตามหลักการและทฤษฎี การต่อยอดองค์ความรู้และการแก้ไขปัญหาสังคมได้

๓.๒ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองและการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

๓.๓ การอภิปรายสัมมนาทางวิชาการและการนำเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้า โดยใช้กระบวนการวิพากษ์อย่างกัลยาณมิตร

๓.๔ การทัศนศึกษาในประเทศและต่างประเทศเพื่อฝึกการตั้งโจทย์ประเด็นหัวข้อวิจัยและงานสร้างสรรค์

๓.๕ การหยิบยกกรณีศึกษาจากผลงานวิจัยงานสร้างสรรค์มาศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์สรุปประเด็นเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจสังคมศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

๓.๓.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

๓.๑ ใช้การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลายโดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนและผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัดเช่นการสอบวัดทักษะทางปัญญาการนำเสนอผลงานผลการศึกษาค้นคว้าการร่วมอภิปรายในชั้นเรียนการสังเกตพฤติกรรมซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเองโดยผู้สอนและโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๓.๒ เชิญผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ในระดับปริญญาเอกจากภายนอกสถาบันมาร่วมประเมินผลการเรียนรู้

๓.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

จาก มคอ.๒ เน้นพัฒนานิสิตใน ข้อ ๒ และข้อ ๓

๓.๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๒) สามารถเสริมสร้างแนวคิด แสดงออกอย่างสม่ำเสมอในการถ่ายทอดมุมมอง ทัศน ความคิดเห็นด้วยความเป็นอิสระตามหลักกัลยาณมิตร และด้วยความคิดริเริ่มในระดับสูงที่มีคุณค่าต่อสังคม

๓) มีความสามารถในการทำความเข้าใจ ปรับตัว และอยู่ร่วมกับสังคมต่างวัฒนธรรม พร้อมทั้งมีการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของตนเองโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ มีการวางแผนปรับปรุงแก้ไขอย่างสร้างสรรค์ ภายใต้อสภาพสังคมที่ซับซ้อน

๓.๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ

๑) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สอดแทรกเรื่องการมีมนุษยสัมพันธ์ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๒) มอบหมายให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่มการดำเนินกิจกรรมกลุ่มการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ พระพุทธศาสนาและสาขาวิชาอื่นๆเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ความกล้าหาญในการแสดงออกและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมตามหลักสามัคคีธรรม

๓) ส่งเสริมเครือข่ายผู้เรียนในสาขาวิชาพระพุทธศาสนาและต่างสาขาวิชาทั้งภายในมหาวิทยาลัยและร่วมกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ

๔) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเคารพความเห็นต่าง ทำความเข้าใจ ปรับตัว เพื่ออยู่ร่วมกับสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสารณีย์ธรรม

๓.๔.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ

๑) สังเกตพฤติกรรมความมีมนุษยสัมพันธ์ความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมายการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าการทำงานวิจัยและการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม

๒) ประเมินความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการปฏิบัติการการเคารพความคิดเห็นการปรับตัวความสามารถแสดงความคิดเห็นและการแก้ไขปัญหา

๓) สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

๔) ประเมินทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอย่างมีส่วนร่วมโดยอาจารย์ประจำวิชาสาขาวิชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๓.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

จาก มคอ.๒ เน้นพัฒนานิสิตใน ข้อ ๒

๓.๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆโดยเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี

๒) สามารถสื่อสารองค์ความรู้พระพุทธศาสนาและประยุกต์ใช้พุทธนวัตกรรม ผ่านช่องทางที่หลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการได้อย่างเหมาะสม

๓.๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

๑) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการใช้ตรรกะตัวเลขและสถิติรวมถึงการประเมินโดยใช้ประสบการณ์ตรง

๒) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนวิธีการ

และรูปแบบการสื่อสารโดยใช้ประสบการณ์ตรง

๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้บัณฑิตได้ฝึกทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล สร้างสรรค์ผลงานและนำเสนอองค์ความรู้จากประสบการณ์ตรง

๓.๕.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเมินทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

๑) ผลงานการวิเคราะห์เชิงปริมาณการประยุกต์ใช้สถิติการใช้ตรรกะและการบูรณาการหลักโยนิโสมนสิการ

๒) ผลงานการสื่อสารภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนวิธีการและรูปแบบการสื่อสาร

๓) ผลงานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นการสร้างสรรค์ผลงานและสื่อสารองค์ความรู้

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	บทที่ ๑ ความหมายของสัมมนา - แจกแผนการสอน (มคอ.๓) - ชี้แจงและอธิบายเจตนารมณ์ รายวิชา - ชี้แจงขอบเขตรายวิชา - แนะนำการเรียนรายวิชา	๓	- แนะนำแผนการสอน (มคอ.๓) - บรรยาย - ฉายโปรเจกเตอร์ - แจกเอกสาร	พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา, ดร
๒	บทที่ ๒ สัมมนาวิชาชีพรู เป็นวิชาชีพครูจากอดีตสู่ปัจจุบัน โดย... พระธรรมวัชรบัณฑิต ศ.ดร. อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๓	- อธิบายและชี้แจงงานวิจัย ดีเด่น - อธิบายและชี้แจงงาน วิทยานิพนธ์ดีเด่น - นำงานวิจัยและงาน วิทยานิพนธ์ให้บัณฑิตได้ดู	พระโสภณพัฒน บัณฑิต, รศ.ดร.
๓	สัมมนาวิชาชีพรู	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจกเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	พระโสภณพัฒน บัณฑิต, รศ.ดร.
๔	บทที่ ๓ สัมมนาวิชาชีพรูสำรวจ	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจกเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	พระมหาณัฐพันธ์ สุทิสสนวิภาณี, ดร.

๕	บทที่ ๔ สัมมนาวิชาชีพนายความ	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจ็กเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	ผศ.ดร. แม่ชี กฤษณา รักษาโฉม
๖	บทที่ ๕ สัมมนาวิชาชีพสื่อ สารสนเทศ	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจ็กเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	พระมหาดาวสยาม วชิรปญโญ, ผศ. ,ดร
๗	บทที่ ๖ สัมมนาวิชาชีพแพทย์	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจ็กเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	พระโสภณพัฒน บัณฑิต, รศ.ดร.
๘	บทที่ ๗ สัมมนาวิชาชีพพยาบาล	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจ็กเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.
๙	บทที่ ๘ สัมมนาวิชาชีพภูมิปัญญา และสมุนไพร	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจ็กเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	ผศ.ดร. แม่ชี กฤษณา รักษาโฉม
๑๐	บทที่ ๙ สัมมนาวิชาชีพการดูแล ผู้สูงอายุ	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจ็กเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	พระโสภณพัฒน บัณฑิต, รศ.ดร.
๑๑	บทที่ ๑๐ สัมมนาวิชาชีพอัยการ	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจ็กเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.
๑๒	บทที่ ๑๑ สัมมนาวิชาชีพทหาร			ผศ.ดร. แม่ชี กฤษณา รักษาโฉม
๑๓	บทที่ ๑๒ สัมมนาวิชาชีพธนาคาร	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจ็กเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	พระมหาดาวสยาม วชิรปญโญ, ผศ. ,ดร
๑๔	บทที่ ๑๓ สัมมนาวิชาชีพกับการทำ วิทยานิพนธ์	๓	- บรรยาย - ฉายโปรเจ็กเตอร์ - กรณีตัวอย่าง - ถามและตอบ	พระโสภณพัฒน บัณฑิต, รศ.ดร.
๑๕	การสัมมนาพระพุทธรูปศาสนากับ วิชาชีพ	๓	- นิสิตรูปตามกลุ่ม - อาจารย์กล่าวสรุป	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.

๑๖	สรุปประเด็นและส่งรายงานผลการสัมมนา	๓	- นิสิตทำงานที่รับมอบหมาย - กำหนดส่งงาน	พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา, ผศ. ,ดร
----	------------------------------------	---	--	--

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
๑	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๖, ๒.๖, ๓.๒	ทดสอบย่อยครั้งที่ ๑ สอบกลางภาค ทดสอบย่อยครั้งที่ ๒ สอบปลายภาค	๔ ๘ ๑๒ ๑๖	๕% ๒๐ % ๕% ๕๐%
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๖, ๒.๖, ๓.๒, ๔.๑, ๔.๖, ๕.๓, ๕.๔	วิเคราะห์กรณีการศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอ รายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ ส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐ %
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. หนังสือ

๑.๑ หนังสืออ่านประกอบรายวิชา

ก. ปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

ข. ทุตติภูมิ

กระทรวงศึกษาธิการ สป.ปลาว. บทรายงานสรุปการจัดตั้งปฏิบัติแผนพัฒนาการศึกษา ๕ ปี

ครั้งที่ ๔ ปี ๒๐๐๖-๒๐๑๐ ของกรมคุ้มครองการศึกษาภาคเอกชน. นครหลวงเวียงจันทน์ : กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๐๐๖.

กว้าง รอบคอบ. การขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อพัฒนาความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพมหานคร, ๒๕๓๕.

กิ่งพร ทองใบ. กลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๗.

จรัส สุวรรณเวลา. มุมมองใหม่ระบบสุขภาพ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, ๒๕๔๓.

- เสนาะ ตีเยาว์. **การบริหารกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖.
- สุวิมล ตีรกานันท์. **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.
- เยาวภา เตชคุปต์. **รายงานการวิจัยการกระจายด้านการบริการและทรัพยากรทางการศึกษาของการศึกษา เอกชน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แม็ค, ๒๕๔๒.
- กรมวิชาการ. **รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบหรือแนวการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข ระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๓.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. **ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นเตอร์กรุ๊ป, ๒๕๓๖.
- พิชิต ฤทธิจรุญ. **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๓.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. **ภูมิปัญญาชาวบ้านสู่ภูมิภาค : วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย**. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๐.
- อุทุมพร จามรมาน. **การตีค่าความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : หจก. ฟีนนี่พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๐.
- สมจิต พรหมเทพ. **การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านของประชาชนบท**. เชียงใหม่ : สถาบันรากแก้วเชียงใหม่, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๓.
- เขมานันท์ เขมานนโท. **สันติภาพทางเลือกเดียว และศีล ๕ (ปัญจศีล) พุทธวิธีสู่สันติโลก**. กรุงเทพมหานคร : ภูมิทอง, ๒๕๔๓.
- จตุรงค์ พันธังชชิน. **การคิด-คำคมว่าด้วยสันติภาพกับสงคราม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงแก้ว, ๒๕๓๘.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. **กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ : การคืนอำนาจแก่เหยื่ออาชญากรรมและชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานส่งเสริมการวิจัย (สกว.), ๒๕๔๘.
- ประเวศ วะสี. **พระสงฆ์กับการรู้เท่าทันสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, ๒๕๔๐.
- พุทธทาสภิกขุ. **การช่วยเหลือคนอื่นให้มีธรรมะ**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, ๒๕๔๐.
- ชัยวัฒน์ คุปตะกุล. **จากโคลนนิ่งสู่คนหัวใจหมู**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรุงเทพ : ๒๕๔๑.
- วัชระ งามจิตเจริญ. **พุทธศาสนาเถรวาท**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๐.
- วิทย์ วิศทเวทย์. **ปรัชญาทั่วไป : มนุษย์ โลก และความหมายของชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๕๐.
- สมภาร พรหมทา. **ชีวิตกับความขัดแย้ง : ปัญหาจริยธรรมในชีวิตประจำวัน**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

๑.๒ วิทยานิพนธ์

- สมใจ จิตพิทักษ์. **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตภาพของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. ปริญญาวิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุนทร เทียนงาม. **โมเดลสมรรถภาพการวิจัย : การวิเคราะห์ด้วยลิสเรล**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศา สตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘.
ศิริโรจน์ ผลพันธิน. **งานวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา**.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, ๒๕๔๙.
คัทลียา รัตนวนศ์. “แนวคิดเรื่องสันติภาพของชัชยิต ภูฎบ”. **ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิต**
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๐.
พระมหากระเศียร อากาศสุวรรณ. “พระพุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน และแนวคิดของนักวิชาการชาวพุทธ
ไทย”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๔.**

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ไม่มี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิต
ได้ดังนี้

๑. การประเมินจากการสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
๒. การประเมินจากแบบประเมินของมหาวิทยาลัย
๓. ข้อเสนอแนะจากเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางสื่อสารกับนิสิต

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน อาจารย์ผู้สอนได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

๑. การประเมินการสอนโดยนิสิต
๒. ผลการสอบ
๓. การทบทวนผลประเมินการเรียนรู้
๔. นิสิตแสดงความพึงพอใจจากแบบประเมินที่อาจารย์กับนิสิตเห็นชอบร่วมกัน

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง
และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

๑. การสัมมนาควรเน้นให้นิสิตได้คิดและดำเนินการด้วยตัวของนิสิตเอง
๒. อาจารย์เป็นเพียงพี่เลี้ยงของการสัมมนา
๓. การศึกษาวิชาชีพร่างๆ นิสิตสามารถเลือกศึกษาได้ตามความชอบและความถนัด

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ใน
วิชา ได้จากการสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และ
หลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในรายวิชา ดังนี้

๑. การทวนสอบการให้คะแนนจากกลุ่มการตรวจผลงานของนิสิต โดยอาจารย์อื่นหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่
อาจารย์ประจำหลักสูตร
๒. มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ

รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนการปรับปรุงประสิทธิภาพของรายวิชา

จากผลการประเมินและทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

๑. ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
๒. เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา,ผศ.ดร.

ลงชื่อ วันที่รายงาน ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระมหามิตร ชูติปัญญา,รศ.ดร.

ลงชื่อ วันที่รับรายงาน ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕